

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi lastentarhanopettajaopistoista annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan lastentarhanopettajaopistoista annettu laki kumottavaksi. Alempan korkeakoulututkintoon johtava lastentarhanopettajien koulutus aloitettaisiin Helsingin yliopistossa, Joensuun yliopistossa, Jyväskylän yliopistossa, Oulun yliopistossa, Tampereen yliopistossa, Turun yliopistossa ja Åbo Akademiassa 1 päivänä elokuuta 1995. Helsingin lastentarhanopettajaopisto, Jyväskylän lastentarhanopettajaopisto, Oulun lastentarhanopettajaopisto, Tampereen lastentarhanopettajaopisto ja Barnträdgårdslärlarinstitutet i Jakobstad lakkautettaisiin 31 päivänä heinäkuuta

1995. Lastentarhanopettajaopistojen opiskelijat siirtyisivät 1 päivänä elokuuta 1995 yliopistojen opiskelijoiksi, mutta he voisivat niin halutessaan suorittaa lastentarhanopettajan tutkinnon nykyisin voimassa olevien säännösten mukaan. Lastentarhanopettajaopistojen virat ja virkamiehet sekä työsopimussuhteiset työntekijät siirtyisivät asianomaisten yliopistojen viroiksi ja virkamiehiksi sekä työntekijöiksi.

Esitys liittyy valtion vuoden 1995 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 1995.

PERUSTELUT

1. Lastentarhanopettajaopistot ja yliopistoissa järjestettävä väliaikainen koulutus

Lastentarhanopettajan tutkintoon johtavaa koulutusta järjestetään vakinaisena viidessä valtion ylläpitämässä opistossa, joista säädetään lastentarhanopettajaopistoista annetussa laissa (80/77) ja lastentarhanopettajaopistoista annetussa asetuksessa (365/77). Nämä opistot ovat Helsingin lastentarhanopettajaopisto, Jyväskylän lastentarhanopettajaopisto, Oulun lastentarhanopettajaopisto, Tampereen lastentarhanopettajaopisto ja Barnträdgårdslärlarinstitutet i Jakobstad.

Lisäksi lastentarhanopettajantutkintoon johtavaa koulutusta järjestetään väliaikaisena neljän yliopiston kuudessa opettajankoulutuslaitoksessa. Koulutuksesta säädetään kasvatustieteellisistä tutkinnoista ja opinnoista annetun asetuksen (530/78) 1 §:n 2 momentin 4 kohdassa ja lastentarhanopettajan tutkinnon väliaikaisesta järjestämisestä eräissä yliopistoissa ane-

tussa asetuksessa (512/84). Nämä opettajankoulutusyksiköt ovat Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitos, Joensuun yliopiston Joensuun yksikkö ja Savonlinnan opettajankoulutuslaitos, Oulun yliopiston Kajaanin opettajankoulutuslaitos sekä Turun yliopiston Turun ja Rauman opettajankoulutuslaitokset.

Lastentarhanopettajaopistoihin otettiin vuonna 1994 yhteensä 416 uutta opiskelijaa. Lukuvuonna 1994—95 opistojen opiskelijamäärä on yhteensä 1 376. Aloituspaiikat ja opiskelijamäärät ovat opistoittain seuraavat:

	Aloituspaiikat	Opiskelijamäärät
Helsinki	140	512
Tampere	64	224
Jyväskylä	64	224
Oulu	64	224
Pietarsaari	64	192
Yhteensä	416	1 376

Opetusministeriö on myöntänyt yliopistoille vuodeksi 1994 määrärahat 140 uuden opiskelijan ottamiseen väliaikaiseen koulutukseen.

Lastentarhanopettajaopistoissa oli vuoden

1994 alussa kaikkiaan 96 opetusalan virkaa ja 28 muuta virkaa eli yhteensä 124 virkaa, jotka jakautuivat opistoittain seuraavasti:

	Helsinki	Tampere	Jyväskylä	Oulu	Pietarsaari	Yhteensä
Opetusalan virat						
Rehtori	1	1	1	1	1	5
Apulaisrehtori	1					1
Lehtori	16	7	6	7	6	42
Opettaja	19	8	7	8	6	48
Yhteensä	37	16	14	16	13	96
Muut virat	10	5	5	5	3	28
Kaikki yhteensä	47	21	19	21	16	124

Lastentarhanopettajaopistot toimivat valtion omistamissa kiinteistöissä lukuun ottamatta Jyväskylän lastentarhanopettajaopistoa ja Barnträdgårdsinstitutet i Jakobstad -nimistä lastentarhanopettajaopistoa, jotka toimivat vuokratiloissa.

2. Lastentarhanopettajan koulutuksen siirtäminen yliopistoihin

Valtioneuvosto päätti 18 päivänä kesäkuuta 1993 tarkistaa vuosiksi 1991—96 hyväksymäänsä koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmaa. Päätöksen mukaan lastentarhanopettajakoulutus kehitetään 120 opintoviikon laajuiseksi alemmaksi korkeakoulututkinnoksi. Lastentarhanopettajien opistokoulutuksesta luovutaan. Koulutus toteutetaan yliopistojen kasvatustieteiden tiedekunnissa vuoden 1996 loppuun mennessä. Varhaiskasvatuksen opetusta ja tutkimusta vahvistetaan Joensuun yliopistossa, Oulun yliopistossa (Kajaani) ja Jyväskylän yliopistossa.

Tavoitteena on, että alempaan korkeakoulututkintoon johtava lastentarhanopettajien koulutus aloitetaan Helsingin yliopistossa, Joensuun yliopistossa, Jyväskylän yliopistossa, Oulun yliopistossa, Tampereen yliopistossa, Turun yliopistossa ja Åbo Akademiassa 1 päivänä elokuuta 1995. Oulun yliopisto vakinaistaisi Kajaanissa lastentarhanopettajien jatkokoulutuksena aloitetun, kasvatustieteiden kandidaatin tutkintoon johtavan koulutuksen sekä Jyväskylän yliopisto ja Joensuun yliopisto aloittaisivat vastaavan koulutuksen. Kasvatustieteellisen alan uusi tutkintoasetus on tarkoitus

valmistella siten, että asetus voisi tulla voimaan 1 päivänä elokuuta 1995. Samalla lastentarhanopettajan tutkinnon väliaikaisesta järjestämisestä eräissä yliopistoissa annettu asetus kumottaisiin.

Helsingin lastentarhanopettajaopisto, Jyväskylän lastentarhanopettajaopisto, Oulun lastentarhanopettajaopisto, Tampereen lastentarhanopettajaopisto ja Barnträdgårdsläroinstitutet i Jakobstad lakkautettaisiin 31 päivänä heinäkuuta 1995. Edellä esitetyn vuoksi ehdotetaan, että lastentarhanopettajaopistoista annettu laki kumottaisiin.

Lastentarhanopettajaopistojen opiskelijat siirtyisivät 1 päivänä elokuuta 1995 yliopistojen opiskelijoiksi, mutta ehdotuksen mukaan he voisivat niin halutessaan suorittaa lastentarhanopettajan tutkinnon nykyisin voimassa olevien säännösten mukaan.

Opetuksen mahdollisimman häiriöttömän jatkumisen turvaamiseksi ehdotetaan lakiin otettavaksi myös säännökset siitä, että lastentarhanopettajaopistojen virat ja virkamiehet sekä työsopimussuhteiset työntekijät siirtyisivät asianomaisten yliopistojen viroiksi ja virkamiehiksi sekä työntekijöiksi. Myös Joensuun yliopistossa, Jyväskylän yliopistossa, Oulun yliopiston Kajaanin opettajankoulutuslaitoksessa ja Turun yliopistossa järjestetyn väliaikaisen koulutuksen henkilöstö on tarkoitus mahdollisuuksien mukaan sijoittaa uuden koulutuksen tehtäviin.

3. Esityksen vaikutukset

Lastentarhanopettajaopistot lakkaisivat ja niiden virat ja virkamiehet sekä työsopimus-

suhteiset työntekijät siirtyisivät ilman muita toimenpiteitä asianomaisten yliopistojen viroiksi ja virkamiehiksi sekä työntekijöiksi. Yliopistojen tehtäväksi jää selvittää virkojen mahdollinen muuttaminen yliopistojen opetukseen soveltuviksi viroiksi.

Lastentarhanopettajien yliopistollisen koulutuksen ja siihen liittyvän tutkimuksen järjestämiseen tarvittavat määrärahat on valtion vuoden 1995 talousarvioesityksessä siirretty yliopistoille (luku 29.10) lastentarhanopettajaopistoille (luku 29.60) ja yliopistojen väliaikaiseen koulutukseen (mom. 29.19.23) osoitetuista määrärahoista. Myös lastentarhanopettajaopistojen kiinteistöt, irtaimistot ja kirjastot, jotka tarvitaan uudistetussa koulutuksessa, on tarkoitus siirtää yliopistoille.

Lastentarhanopettajaopistojen lakkauttamisesta ja lastentarhanopettajien koulutuksen aloittamisesta yliopistoissa ei aiheudu lisäkustannuksia, koska koulutus supistuu.

4. Asian valmistelu

Opetusministeriön 14 päivänä lokakuuta 1991 asettama lastentarhanopettajien yliopistokoulutuksen työryhmä esitti muistiossaan (opetusministeriön työryhmien muistioita 1992:18), että lastentarhanopettajien korkeakoulututkintoon johtava koulutus aloitetaan eräissä yliopistoissa vuonna 1995, jolloin lastentarhanopettajaopistoissa ja eräissä yliopistoissa järjestetty opistotasoinen koulutus loppuu. Samalla koulutusta supistetaan siten, että uusien opis-

kelijoiden määrä on noin 600 varhaiskasvatuksen suuntautumisvaihtoehdon opiskelijat mukaan luettuna. Mainittua muistiota käytetään uudistetun koulutuksen suunnittelun pohjana.

Valtioneuvoston kehittämissuunnitelman tarkistamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1993 tekemän päätöksen mukaan lastentarhanopettajien koulutus kehitetään alemmaksi korkeakoulututkinnoksi ja lastentarhanopettajien opistokoulutuksesta luovutaan. Opetusministeriö kehotti 14 päivänä syyskuuta 1993 asianomaisia yliopistoja ja opetushallitusta ryhtymään asian vaatimiin valmistelutoimenpiteisiin.

Opetusministeriö asetti 30 päivänä maaliskuuta 1994 työryhmän seuraamaan ja koordinoimaan toimenpiteitä, jotka liittyvät lastentarhanopettajaopistojen ja yliopistoissa järjestettävän väliaikaisen koulutuksen siirtämiseen yliopistoihin, erityisesti henkilöstön sijoittamisen osalta.

Esitys on valmisteltu virkamiestyönä opetusministeriössä. Esitysluonnoksesta on neuvoteltu asianomaisten työmarkkinajärjestöjen kanssa.

5. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 1995 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä elokuuta 1995.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

lastentarhanopettajaopistoista annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan lastentarhanopettajaopistoista 21 päivänä tammikuuta 1977 annettu laki (80/77) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1995.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3 §

Lastentarhanopettajaopistojen virat ja virkamiehet siirtyvät tämän lain voimaan tullessa ilman muita toimenpiteitä yliopistojen viroiksi ja virkamiehiksi seuraavasti:

1) Helsingin lastentarhanopettajaopistosta Helsingin yliopistoon;

2) Jyväskylän lastentarhanopettajaopistosta Jyväskylän yliopistoon;

3) Oulun lastentarhanopettajaopistosta Oulun yliopistoon;

4) Tampereen lastentarhanopettajaopistosta Tampereen yliopistoon; sekä

5) Barntädgårdsläroinstitutet i Jakobstad -nimisestä lastentarhanopettajaopistosta Åbo Akademi -nimiseen yliopistoon.

Vastaavasti lastentarhanopettajaopistoissa olevat työsopimussuhteiset työntekijät siirtyvät yliopistojen työntekijöiksi.

4 §

Lastentarhanopettajaopistossa ennen tämän lain voimaantuloa opintonsa aloittanut henkilö voi suorittaa lastentarhanopettajan tutkinnon tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri Olli-Pekka Heinonen